

AVIZ
**referitor la proiectul de Lege privind fondurile
obligatorii de pensii administrate privat**

Analizând proiectul de **Lege privind fondurile obligatorii de pensii administrate privat**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.76 din 21.04.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri :

I. Observații generale

1. Proiectul de lege reglementează cadrul juridic în vederea înființării, organizării și funcționării sistemului fondurilor de pensii administrate privat, în scopul diversificării resurselor pentru asigurarea unui trai decent la bătrânețe dar și al asigurării sustenabilității pe termen lung a sistemului public de pensii, promovând principii precum: obligativitatea participării la un nou sistem, egalitatea de tratament pentru toți participanții, contributivitatea, capitalizarea și investirea activelor în mod prudential și eficient, garantarea solvabilității fondurilor de pensii administrate privat.

Potrivit obiectului de reglementare, art.73 alin.(3) lit.h) și p) din Constituție, republicată, proiectul face parte din categoria legilor organice.

2. Din punct de vedere al armonizării cu reglementările comunitare, observăm că la nivelul Uniunii Europene, conform principiilor statuate politicii europene sociale, nu există reglementări de drept derivat în vederea instituirii unui sistem al fondurilor de pensii administrate privat deoarece, în primul rând, s-ar încălca un principiu de bază al dreptului comunitar, cel al subsidiarității (în domeniul competențelor Comunității, *art.3B alin.2 din Tratatul de la Maastricht*), iar în al doilea rând, măsurile de reformă a sistemului de

pensii în statele membre țin cont în principal de schimbările economice, sociale, și demografice, ca și de resursele disponibile (*Recomandarea Consiliului UE nr.92/441/CEE din 24 iunie 1992 privitor la criteriile comune relative la resursele disponibile în sistemele de protecție socială*).

În această materie sistemele de reformă sunt esențialmente naționale, iar o armonizare forțată riscă să compromită echilibrele existente între actorii sociali și economici din fiecare țară, echilibre realizate în timp, după modalități și într-un ritm propriu fiecărei țări.

În *Programul național legislativ pentru susținerea procesului de aderare a României la Uniunea Europeană pe perioada dec.2003-dec.2004 elaborat de Executiv* - în cadrul capitolului de negocieri nr.13 "Politicile sociale și ocuparea forței de muncă" - nu se regăsește nici un act comunitar derivat ce ar avea legătură cu acest demers legislativ și ar urma să fie transpus în dreptul intern. Pe fond, din punct de vedere al armonizării proiectului legislativ cu reglementările comunitare, nu există nici o observație de efectuat.

II. Observații la textul proiectului și de tehnică legislativă

1. La titlul proiectului, semnalăm că un fond de pensii poate fi privit pe de o parte ca o sumă de bani, iar pe de altă parte ca o entitate, el neputând fi însă "obligatoriu" sau "facultativ", în nici una din aceste două ipostaze. Precizăm totodată ca sintagma „fond obligatoriu”, nu se întâlnește nici în dreptul european și nici în legislația statelor membre ale Uniunii Europene, așa încât ea trebuie neapărat abandonată din terminologia proiectului. Chiar participarea la un asemenea fond este **obligatorie** pentru o anumită categorie de persoane, anume cele în vârstă până la 35 de ani care devin pentru prima dată asigurați obligatoriu și contribuie la sistemul public de pensii, **facultativă** pentru altele, anume cele în vârstă până la 45 de ani care sunt deja asigurate și contribuie la sistemul public de pensii și **interzisă** persoanelor în vârstă de peste 45 de ani, care contribuie la sistemul public de pensii.

Propunem, prin urmare, ca evidențiind clar natura lor și distingându-le totodată suficient de fondurile private de pensii, sintagma „**fonduri publice de pensii administrate privat**”, să înlocuiască în întreg textul proiectului sintagma nejuridică și ambiguă „fonduri obligatorii de pensii administrate privat”. În consecvența acestei logici, în Cap.XVIII – **Pensia privată** (art.148 - 151) va trebui ca sintagma „pensie privată” - care alternează cu „pensie obligatorie”-

să o înlocuiască pe aceasta din urmă, întrucât este vorba de unul și același lucru.

2. La **art.1 alin.(3)** semnalăm că dispoziția este în **opoziție ireductibilă** cu normele de la art.2 alin.(1) lit.w) și art.148, acestea din urmă stabilind că **nu administratorul**, ci „**furnizorul de pensii**” este cel care calculează și plătește pensia privată. Cele două norme contradictorii nu pot coexista, așa încât soluția logică, rațională și juridică ce se impune, pentru a evita și costuri exacerbate suportate tot pe seama activelor fondului și diminuând drastic cuantumul pensiei private, este eliminarea din rândul actorilor acestui montaj juridic a **furnizorului de pensii private**, activitatea lui rămânând pe seama administratorului fondului, cum este firesc, subzistând art.1 alin.(3), lit.g) de la art.2 alin.(1) și suprimând lit.w) de la art.2 alin.(1) și alin.(1) al art.148, cu înlocuirea **furnizorului de pensii** din alin.(2) și (3) ale aceluiași articol și din textele unde se mai regăsește prin **administratorul fondului**.

3. La **art.2**, propunem reformularea părții dispozitive a **alin.(1)** potrivit exigențelor stilului normativ, astfel:

“În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos semnifică după cum urmează:”, termenii și expresiile definite urmând a fi redactate italic.

La același **alin.(1)**, sugerăm să se renunțe la unii termeni sau expresii mai puțin frecvente, care pot fi definite chiar în cuprinsul normelor unde se folosesc prima dată în proiect, în care sens ne referim, spre exemplu, la „actuar”, „administrator special”, „agent de vânzări”, „auditor financiar”, „beneficiar”, „contul participantului”, „unitatea de cont”, „instituția colectoare”, „instituția de evidență”.

În acest fel, enumerările pentru care se optează se vor încadra ca marcare în literele alfabetului, marcarea cu "aa)","bb)", ... fiind improprie stilului normativ.

La **lit.i)**, sintagma „agent de vânzări” este absolut improprie; ea este preluată de la fondurile de investiții, dar nu poate funcționa aici, întrucât nu are loc nici o vânzare, neexistând unități de cont care se pot cumpăra și vinde, nici răscumpăra. Agentul nu poate face, în speță, decât promoțiune și marketing, determinând persoanele să **adere** la fondul respectiv, iar nu la altul, fără însă a fi un intermediar. Se impune revederea sintagmei, mai potrivită putând fi sintagma „agent de marketing al fondului”.

La **lit.l)**, textul este ambiguu din cauza prezenței în rândul al treilea a cuvântului „daruri”, fapt pentru care sugerăm revederea acestuia.

La **lit.m)**, precizăm că, potrivit art.116 alin.(2) și art.117 alin.(3) din Constituție, republicată, toate autoritățile administrative autonome sunt **organe de specialitate**, așa încât sintagma „de specialitate” trebuie eliminată din text și din alte norme ale proiectului unde se mai regăsește, pentru a evita falsa impresie că autoritățile administrative autonome ar fi de două categorii: **generale și de specialitate**.

La **pct.aa)**, pentru rigoare juridică, propunem înlocuirea cuvântului „reprezintă” cu verbul „este”.

La **pct.bb)**, întrucât nu este vorba despre fonduri vechi sau noi, în locul expresiei „vechiul fond” se va scrie sintagma „**fondul precedent**”.

La **pct.hh)**, precizăm că unitatea de cont nu reprezintă „o cotă proporțională” din activul fondului, ci o diviziune a acestuia. Recomandăm corecția de rigoare.

La **alin.(2) lit.a) și b)**, menționăm că procentul nu poate fi mai mic sau mai mare, sintagma „un procent” reprezentând 1%. Propunem înlocuirea expresiei „un procent mai mic” cu sintagma „**o cotă procentuală mai mică**” sau „**un procentaj mai mic**”. Observația este valabilă și pentru art.26 alin.(1), precum și pentru restul situațiilor asemănătoare din cuprinsul proiectului.

4. Enumerarea de la **art.4 alin.(1) lit.b)** trebuie eliminată, întrucât drepturile cuvenite în calitate de beneficiar, respectiv de moștenitor legal sau de persoană desemnată de participant, în cazul decesului acestuia, nu pot face parte din categoria veniturilor fondului respectiv. Propunerea implică renumerotarea enumerărilor din cuprinsul alineatului menționat mai sus și reformularea trimiterii de la **lit.c)** care se va referi exclusiv la prevederile lit.a).

La **lit.e)**, pentru asigurarea unei exprimări corecte din punct de vedere normativ, expresia "menționate la" trebuie înlocuită prin sintagma "prevăzute la". Propunerea este valabilă și pentru **art. 28 alin. (2) lit. e)** și acolo unde mai este cazul.

La **alin.(2) lit.a)**, pentru un plus de precizie, sugerăm completarea textului existent cu sintagma "ale participanților la fond".

La **alin.(2) lit.b)**, potrivit Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, propunem reformularea acesteia astfel:

„b) dreptul la pensie de invaliditate cuvenită persoanelor care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă”.

Reținem observația pentru toate situațiile similare din proiect.

5. La **art.9 alin.(2)**, considerăm că expresia corectă este „participanții inițiali la fond”.

6. La **art.11 lit.a)**, acordul gramatical reclamă pronumele „a” în loc de „ale”.

7. La **art.13 alin. (1) lit.f)**, sugerăm înlocuirea expresiei " să fie atrași în fond", prin expresia "să adere la fond".

8. La **art.15**, adjectivul „lucrătoare” este scris de două ori. Semnalăm faptul că, în conformitate cu stilul normativ, este neuzual și, oricum, nerecomandabil de a stabili termene pe **zile lucrătoare**, regula fiind că termenele se stabilesc pe **zile libere** sau, în lipsa unei atari precizări, pe zile calendaristice, urmând a se aplica dispozițiile legale privind calculul termenului pe zile; sintagma „**pe zile libere**” înseamnă că ziua în care începe (*dies a quo*) și cea în care sfârșește termenul (*dies ad quem*) nu se iau în calcul. Sintagmele „zi lucrătoare” și „zi de sărbătoare sau nelucrătoare” au cu totul alt rol, anume sub aspectul **calculului**, iar nu al stabilirii termenului pe zile. Sugerăm revederea textului și a tuturor normelor din proiect care stabilesc termene în acest sens.

9. La **art.19**, referitor la data la care **rămâne definitivă** decizia de retragere a autorizației fondului, semnalăm că o asemenea **decizie administrativă** nu cunoaște o **dată a rămânerii definitive**, distinctă de cea a luării sau, mai precis, a comunicării ei, care marchează, firesc, momentul de la care ia efect. Se impune revederea textului.

10. La **art.20**, întrucât norma trebuie să se refere la două instituții distincte, sintagma "instituții de colectare și de evidență" trebuie înlocuită prin "instituții de colectare și **instituții de evidență**", propunere valabilă și pentru **art.23 alin.(1) partea introductivă**, **art.24 alin.(1) partea introductivă**, **art.27 alin.(2)**, **art.29 alin.(2)**, precum și pentru celelalte norme din cuprinsul proiectului unde se regăsește sintagma respectivă.

11. La **art.21**, norma este neclară. Propunem eliminarea expresiei „și a conturi” din ultima parte a textului, sau, eventual, înlocuirea acesteia cu sintagma „și a conturilor”; oricum enunțul trebuie refăcut din punct de vedere gramatical.

12. La **art.22 alin. (1)**, pentru un plus de precizie, propunem să se facă referire la instanța de contencios administrativ, competentă să soluționeze asemenea cauze. În acest sens trebuie revăzute și normele de la **art.87**, **art.98**, **art.107**, **art.123**, **art.168 alin.(3)** și acolo unde mai este cazul.

La **alin.(3)** al **art.22**, propunem eliminarea, ca superfluă, a sintagmei "prin care se soluționează fondul cauzei".

13. La **art.24 alin.(1) lit.c)**, pentru claritate, recomandăm înlocuirea expresiei „și lichidități” cu sintagma „și **al lichidității**”.

14. Pentru un plus de claritate și o bună corelare cu normele care succed în proiect, la **art.25, partea introductivă** propunem introducerea în finalul textului existent, a sintagmei "următoarele clase de active:".

15. La **art.27**, pentru o exprimare coerentă, sugerăm reformularea **alin.(1)**, după cum urmează:

“... societățile comerciale pentru acțiunile la aceste societăți în care au fost investite activele fondului”.

16. La **art.28 alin.(1) lit.c)**, pentru rigoarea normativă a exprimării, propunem înlocuirea expresiei "ca de exemplu:" prin cuvântul "precum" și a abrevierii “etc” cu sintagma “și alte asemenea”.

La **alin.(2) lit.d)**, se impune scrierea cuvântului „personalul” în forma corectă în context „personalului”.

17. La **art.30 lit.d)**, pentru o exprimare corectă lingvistic și juridic, sugerăm înlocuirea sintagmei „fără a fi limitative” cu „între altele” sau „în special” ori „precum”. Propunerea este de reținut și pentru **art.155 alin.(1)** și în alte texte în care s-ar regăsi o asemenea sintagmă.

18. La **art.32 alin.(1)**, partea finală, formularea corectă este: „...cu excepția persoanelor prevăzute la art.38”.

19. La **art.34 alin.(1)**, pentru rigoarea redactării, propunem înlocuirea cuvântului „aleator” cu forma corectă „**aleatoriu**”. Observația este valabilă pentru toate situațiile asemănătoare din cuprinsul proiectului.

La **alin.(3)**, pentru un plus de coerență, recomandăm inserarea sintagmei „la un fond ales aleatoriu” după cuvântul „repartizată” din penultimul rând.

20. La **art.37, partea introductivă**, propunem înlocuirea sintagmei "poate opta pentru:" prin formularea "are dreptul să opteze, după caz, pentru:". Reiterăm propunerea pentru **art.38 alin.(3), partea introductivă**.

21. La **art.38 alin.(3) lit.a)**, pentru un plus de claritate, sugerăm completarea finalului textului existent, cu expresia "la un alt fond".

22. La **art.39 alin.(3)**, partea dispozitivă, dintr-o eroare de tehnoredactare, cuvântul „data” a fost greșit redactat. Sugerăm corecția de rigoare.

Totodată, la **lit.c)** a aceluiași alineat, semnalăm că exprimarea este nejuridică, fiind necesară revederea acesteia.

23. Pentru un plus de precizie, propunem ca denumirea **Capitolului VI** să fie redactată sub forma "**Contribuția la fond**".

Din aceleași considerente, la **art.42 alin.(1) și (2)** este necesară înserarea după cuvântul "Contribuția", a expresiei "la fond".

La **alin.(5)** al aceluiași art.42, pentru o exprimare adecvată în context, sugerăm reformularea textului care debutează cu expresia "vor fi exonerati" sub forma "nu sunt obligați la contribuția la un fond din România".

24. La **art.43 alin.(1)**, rândul 1, sugerăm inserția, între cuvintele „contribuției” și „sunt”, a expresiei „la fond”, iar la **alin.(2)**, pentru o exprimare mai adecvată, propunem reformularea textului astfel: „...este de 2% **din baza de calcul**”.

La **alin.(3)**, pentru îmbunătățirea textului, se impune inserarea expresiei „data de” în fața sintagmei „1 ianuarie”. Semnalăm totodată, faptul că, un calcul aritmetic în aplicarea regulii stabilite arată că $0,5\% \times 10 \text{ ani} + 2\% = 7\%$, iar nu 6% cât este prevăzut în text, impunându-se revederea enunțului.

25. La **art.44 alin.(1)**, pentru a evita repetarea aceluiași cuvânt în aceeași frază, propunem înlocuirea cuvântului „primite” prin cuvântul „furnizate”.

La **alin.(2)**, pentru claritatea normei, recomandăm inserția între cuvintele „de” și „evidență”, a sintagmei „către cea de” și înlocuirea sintagmei „termenelor legale” cu expresia „termenului prevăzut la **alin.(1)**”, iar în rândul 2, după cuvântul „plata” inserția sintagmei „de către aceasta a” cu suprimarea adausului final „după caz”. Pentru același motiv, la **alin.(3)**, în rândul 1, recomandăm inserția, după conjuncția „și” a pronumelui „celor”.

26. La **art.45 alin.(2) lit.a)**, pentru o exprimare mai riguroasă, sugerăm înlocuirea expresiei „neplata în termen” cu sintagma „neplata la termen”.

Soluția de la **lit.c)** este greșită, căci afectat de întârzierea plății este **fondul**, iar nu participantul, așa încât viramentul trebuie făcut în **contul fondului**, nu în **contul individual al participantului**, altfel se ajunge la consecința paradoxală că întârzierea plății sporește activul personal.

27. Din aceleași considerente, la **art.46 alin.(1)**, propunem eliminarea cuvântului „ca” din fața adjectivului „necesar”.

La **alin.(2)**, propunem reformularea sintagmei "de evidență și de colectare" sub forma "de colectare și de evidență", potrivit succesiunii legice a operațiunilor vizate.

28. La **art.48 alin.(2) și (3)**, finalul textelor trebuie completat cu expresia "actelor respective", întrucât **acestea** pot face obiectul sancțiunii nulității.

29. La **art.51 alin.(1)**, textul trebuie revăzut, căci dacă valoarea **unității de cont** este prestabilită la 10.000 lei, aceasta rămâne așa până este schimbată prin decizie. Ea nu are cum să fie calculată zilnic, întrucât este doar o diviziune egală a activului, numărul de unități arătând mărimea activului personal al fiecărui participant: 10.000 lei nu poate fi egal decât tot cu 10.000 lei.

30. La **art.52 alin.(1)**, pentru un plus de precizie, sugerăm introducerea după sintagma "rata de rentabilitate", a expresiei "a fondului".

La **alin.(6)**, prepoziția „de” antepusă cuvântului „trimestrial” va fi eliminată.

31. La **art.53 alin.(1)**, inițialele "MFP" trebuie înlocuite cu denumirea desfășurată a autorității vizate, "Ministerul Finanțelor Publice".

32. Trimiterea de la **art.54 lit.e)** trebuie revăzută, întrucât art.50 nu are alineate.

33. La **art.55 alin.(2)**, norma este neclară și riscă să creeze confuzii. Sugerăm revederea textului.

34. La **art.56 alin.(1)**, sintagma cuprinsă între ghilimele, conform observației și propunerii de la pct.1 *supra* trebuie să devină „**fond public de pensii**”.

35. La **art.57 alin.(1) lit.f)**, pentru o terminologie adecvată în context, cuvântul "operațiilor" trebuie înlocuit prin cuvântul "operațiunilor". Propunerea este valabilă și pentru **art.70 alin.(4) lit.b)**.

36. La **art.61 alin.(2)**, pentru a evita cacofonia și pentru asigurarea limbajului normativ, sintagma „să reîntrească” din rândurile 1-2 trebuie înlocuită cu „la reîntregirea”, iar după conjuncția „și” din rândul 3 trebuie adăugat „nici”.

37. La **art.62 alin.(4) lit.d)**, enunțul este ambiguu, fiind necesară refacerea acestuia.

38. La **art.63 alin.(3)**, menționăm că un act normativ nu poate deroga de la el însuși. Prin urmare, propunem reformularea părții de debut, după cum urmează:

“(3) Prin excepție de la alin.(1),...”, cu refacerea corespunzătoare a topicii și a acordurilor gramaticale.

39. La **art.64**, sugerăm analizarea necesității specificării cunoștințelor **minime** de limba română pe care conducătorii administratorului trebuie să le aibă.

40. La **art.65 alin.(3), partea introductivă**, pentru o exprimare adecvată limbajului normativ, sugerăm ca sintagma "să aibă onorabilitatea necesară îndeplinirii funcției" să fie reformulată sub forma "să aibă o conduită morală și profesională corespunzătoare funcției".

La **lit.c)**, enunțul necesită precizări, pentru că este foarte vag.

41. La **art.70 alin.(2)**, pentru o mai bună exprimare în context, propunem reformularea textului, astfel :

“(2) Actele de aderare sunt anexe la contractul de administrare”.

42. La **art.76 alin.(2) lit.c)** și **g)** trebuie scris „**certIFICATELE de cazier**” fiscal, respectiv judiciar, căci dacă fondatorii **au cazier**, înseamnă că contravin **art.65 alin.(3) lit.d)** din proiect.

43. La **art.82 alin.(1)**, precizăm că expresiile corecte sunt „**autorizare a constituirii/administrării**” și „**autorizație de constituire/administrare**”. Propunem corecțiile de rigoare. Observația este valabilă pentru tot cuprinsul proiectului, trebuind a se opta între „administrare” și „funcționare” și menținerea consecventă a termenului pentru care s-a optat. Având în vedere conținutul dispozițiilor în cauză, considerăm că termenul de reținut este „**administrare**”, căci nu poate fi vorba de „funcționare” fără **administrarea** unui fond.

44. Pentru ca denumirea **Capitolului X** să redea cu exactitate tematica dispozițiilor din cuprinsul acestuia, propunem următoarea redactare:

"Veniturile administratorului".

45. Observăm că nivelul comisioanelor prevăzute la **art.90** este un **multiplu disuasiv** față de cele corespunzătoare din legislația statelor membre U.E. și că ele, indirect, constituie tot o formă de fiscalitate câtă vreme participarea la fond este obligatorie pe termen lung pentru toți angajații. Este deci recomandabil ca acest nivel să fie mai degrabă drastic redus acum, decât să fie nevoie de o asemenea reducere după aderarea României la U.E., când s-ar crea mari complicații financiare pentru fondurile publice în cauză, la acel moment în plină activitate și trebuind să facă față unei reduceri notabile a veniturilor din care se finanțează.

46. La **art.96 alin.(2) lit.c)**, prepoziția „de” din al doilea rând este superfluă, fapt pentru care propunem eliminarea ei.

La **alin.(3)**, semnalăm că înlocuirea administratorului cu administratorul special în cazul instituirii administrării speciale nu reiese din textele articolelor anterioare. Considerăm necesară revederea textului.

47. La **art.98**, potrivit rigorilor normative, sugerăm ca sintagma „prevăzută la alin.(3) al art.97” să fie scrisă „prevăzută la art.97 alin.(3)”.

48. La **art.102 alin.(2)**, pentru un plus de coerență, propunem inserarea particulei „o” în fața substantivului „persoană”.

49. La **art.103 lit.b)**, trimiterea la „alin.(1)” este improprie, ea trebuind făcută la „lit.a)”.

50. La **art.106 alin.(1)**, **partea introductivă**, propunem eliminarea prepoziției compuse "de la" înserată înaintea mențiunii "art.105", pentru o exprimare uzuală în actele normative, iar pentru o mai bună legătură cu enumerările care succed, introducerea în finalul textului existent, a expresiei "următoarele documente:".

La **alin.(2)**, textul este eliptic și necesită a fi completat prin sintagma "are următoarele atribuții:".

51. La **art.107**, observăm că prepoziția „la” din finalul penultimului rând este superfluă. Propunem eliminarea acesteia.

52. La **art.108 lit.c)**, acordul gramatical corect este „a” în loc de „ale”.

53. La **art.115 alin.(1) lit.d)**, pentru acordul logic și gramatical corect, propunem înlocuirea sintagmei „îndeplinirea cumulativă a condițiilor” cu cea proprie în context, „satisface exigențele”.

54. La **art.132 alin.(1)**, pentru a asigura coerența textului, sugerăm ca debutul lit.a)-d) să fie formulat astfel: „a) să transmită informații false...”, „c) să ofere beneficii...”, „d) să acorde foloase”.

55. La **art.134 alin.(2)**, semnalăm că norma este lipsită de claritate. Se impune reformularea textului potrivit rigorilor gramaticale.

56. La **art.139 alin.(1) lit.a)**, pentru rigoare normativă, propunem înlocuirea expresiei "rămâne incompletă" prin formularea "este incompletă".

57. Pentru coerență, la **art.145 alin.(4)** propunem reformularea textului, după cum urmează:

„(4) Comisia publică anunțul privind retragerea avizului depozitarului în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum

și în două zile de circulație națională, în termen de 5 zile lucrătoare de la luarea deciziei de retragere a avizului depozitarului”.

58. La **art.148** sintagma „furnizorul pensiei private” trebuie eliminată, conform propunerii de la pct.1 *supra*, **alin.(1)** fiind astfel suprimat integral, iar sintagma „pensie obligatorie” trebuie înlocuită cu „**pensie privată**”.

59. La **art.149 alin.(2)**, rând final, în locul virgulei, după adjectivul „legale” trebuie inserată conjuncția „și”, pentru ca soluția să fie clară în sensul că **suma este majorată**, după deducerea din aceasta a penalităților de transfer și a comisioanelor legale, iar nu viceversa, adică acestea din urmă ar fi majorate.

60. La **art.150 alin.(1)**, termenul „achiziționarea” este inadecvat în context. Este necesară înlocuirea sintagmei „achiziționarea unei pensii private” cu expresia corectă „**a beneficia de o pensie privată**”.

61. La **art.151 alin.(2)** și **(3)**, sintagma „pensie obligatorie” trebuie înlocuită cu „**pensie privată**”, în consecvența observației de la pct.1 *supra*.

62. Având în vedere că în **alin.(2) al art.152** se prevede că “În aplicarea prezentei legi Comisia emite norme care se publică în Monitorul Oficial”, iar în finalul a numeroase capitole se prevede expres ce norme ar urma să fie emise de Comisie, propunem reformularea **alin.(2) al art.152**, astfel:

“Normele emise de Comisie în aplicarea art. ... se publică în Monitorul Oficial al României”.

63. La **art.155 alin.(1)** rândul 3, pentru acuratețea expresiei legislative, propunem înlocuirea sintagmei „fără a fi limitative” cu „**între altele**” sau „**în special**”, iar la **alin.(4) lit.h)** și **j)**, tot în consecvența observației de la pct.1 *supra*, înlocuirea sintagmei „pensii obligatorii” cu „**pensii private**”.

64. La **art.157 alin.(3)**, sugerăm o reflexie mai severă cu privire la nivelul taxelor percepute de Comisie, întrucât acestea sunt suportate finalmente și inevitabil tot din activele fondului, constituite tocmai din cota procentuală din contribuția individuală la asigurări sociale.

65. La **art.158 alin.(2)**, pentru un spor de rigoare normativă, propunem reformularea acestuia, astfel:

“(2) ... se restituie de Comisie **în termen de 5 ani de la expirarea termenului prevăzut la alin.(1)**”.

66. Art.160 – 163 privind numirea Comisiei de supraveghere a fondurilor public de pensii administrate privat, compunerea și atribuțiile acesteia, statutul membrilor Consiliului Comisiei (nici

măcar numărul lor nu este prevăzut), precum și funcționarea și actele acesteia trebuie revăzute, întrucât nu sunt suficient de precise.

Menționăm că aceste elemente sunt absolut necesare la nivel de lege, chiar dacă pentru unele dintre ele proiectul prevede o reglementare ulterioară, prin norme proprii ale Comisiei. Avem în vedere numărul membrilor Consiliului, modalitatea de alegere sau de numire a acestora, precum și actele pe care la adoptă în exercitarea atribuțiilor de conducere.

67. La art.167 alin.(2), acordul gramatical corect este „a” în loc de „ale”.

68. La art.168 alin.(1), rândul 2 expresia „persoană implicată în domeniul reglementat de prezenta lege” este vagă și imprecisă, fiind necesare detalieri.

La **alin.(2)**, termenul de 30 zile (nu „lucrătoare”, căci nu se practică, așa cum am precizat la pct.8) curge nu de la primirea sesizării (nici nu ar avea cum), ci de la **comunicare**, textul trebuind revăzut corespunzător.

69. La art.169, pentru un plus de rigoare, sugerăm inserarea cuvântului „intereselor” în fața substantivului „participanților”.

70. La CAP.XX., pentru o corectă redactare a titlului, recomandăm scrierea cu literă mică a cuvântului „garantare”. Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

71. La art.173 alin.(2) rândul 2, pentru rigoarea juridică a expresiei legislative, sintagma „prejudicii rezultate din” trebuie înlocuită cu „**prejudicii cauzate prin**”.

72. La art.174 alin.(1) lit.a), semnalăm că trimiterile la articole care prevăd termenele a căror nerespectare constituie contravenții, sunt, în parte, greșite. Astfel: norma de la alin.(2) al art.18 nu prevede un astfel de termen, art.18 nu are decât două alineate iar art.20 are un singur alineat. Sugerăm corecțiile de rigoare.

Semnalăm că stabilirea drept contravenții, în **art.174 alin.(1) lit.a)**, a nerespectării termenelor prevăzute la **art.7** și **art.18 alin.(1)** ar trebui reanalizată, întrucât aceste norme stabilesc obligații în sarcina Comisiei. Or, Comisia nu poate fi subiect activ al unor contravenții constatate, în conformitate cu art.174 alin.(3), de către personalul **împuternicit de Comisie**, acest personal neputând nici să aplice sancțiuni contravenționale Comisiei.

Aceeași observație este valabilă și pentru cazul în care prin trimiterea la art.14 alin.(2) s-a avut în vedere sancționarea Comisiei în situațiile în care solicită documentele și informațiile considerate relevante, după expirarea termenului de 30 de zile. Precizăm însă că din interpretarea acestei norme nu rezultă decât **posibilitatea** Comisiei de a solicita prezentarea acestor documente și informații.

Dacă se dorește sancționarea refuzului administratorului sau al Consiliului de Coordonare de a prezenta, într-un anumit termen, documentele și informațiile solicitate de Comisie, atunci art.14 ar trebui completat cu un alineat distinct care să prevadă această obligație, iar în cuprinsul art.174 alin.(1) lit.a) să se facă trimitere la acest text, și nu la art.14 alin.(2).

În ceea ce privește trimiterea la **art.106 alin.(1)** din cuprinsul art.174 alin.(1), apreciem că, pentru un plus de rigoare în reglementare, textul ar trebui să aibă în vedere **art.106 alin.(1) lit.c)**, întrucât aceasta este norma care prevede un termen.

Referitor la termenul prevăzut la **art.132 alin.(2)**, a cărui nerespectare constituie contravenție potrivit art.174 alin.(1) lit.a), semnalăm că noțiunile de „zi lucrătoare” și „zi calendaristică” sunt complet distincte, astfel încât utilizarea lor simultană în reglementare nu este corectă. Propunem reanalizarea normei.

Totodată, dacă se dorește stabilirea drept contravenție a nerespectării obligației de publicare a rectificării într-un anumit termen, această obligație trebuie prevăzută în mod expres în art.132, întrucât alin.(2) al acestui articol nu stabilește decât **posibilitatea Comisiei** de a interzice publicarea și distribuirea materialelor publicitare și de a obliga la publicarea rectificării.

La **art.174 alin.(1) lit.c)**, pentru un plus de rigoare în reglementare, propunem înlocuirea expresiei „prevăzut la” cu sintagma „cu încălcarea”.

Semnalăm că **alin.(3) al art.174** este în contradicție flagrantă cu **art.165 alin.(3)**, care dispune dimpotrivă, că persoanele autorizate pentru efectuarea controlului redactează un raport pe care îl înaintează **Comisiei, aceasta** fiind cea care stabilește măsurile necesare și aplică sancțiunile corespunzătoare. Se impune corelarea textelor.

Menționăm că norma din **art.174 alin.(6)** nu este corelată cu dispoziția din **alin.(4)** al aceluiași articol. Astfel, deși în alin.(4) se instituie regula conform căreia procesul-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii își produce efectele **de la data notificării** către persoana sancționată, în alin.(6) se prevede

posibilitatea contravenientului de a achita jumătate din minimul amenzii, **pe loc** sau în termen de cel mult 48 de ore de la **data încheierii procesului-verbal** ori, după caz, de la data comunicării acestuia. Prin urmare, din interpretarea alin.(6) reiese că procesul-verbal își produce totuși efectele înainte de notificare, soluție contrară celei prevăzute în alin.(4). Totodată, pentru asigurarea unității de exprimare, în cele două texte ar trebui folosită aceeași noțiune, fie cea de „notificare”, fie cea de „comunicare”. Precizăm că modalitatea de **comunicare** a procesului verbal este reglementată în Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, acest act normativ necuprinzând norme prin care să se prevadă procedura de **notificare** a procesului-verbal.

73. Semnalăm că subiectul activ al infracțiunilor prevăzute la **art.178** și **art.179** nu poate fi administratorul, întrucât, conform **art.2** alin.(1) lit.g), administrator nu poate fi decât o **societate comercială pe acțiuni**. Or, dreptul penal român în vigoare nu prevede principiul răspunderii penale a persoanei juridice. Se impune revederea severă a textelor, mai ales că incriminarea și penalizarea faptei de la **art.179** este exorbitantă de la principiile de drept fundamentale în toate legislațiile moderne.

74. La **art.181** trebuie stabilit dacă fapta nu trebuie să constituie infracțiune și pentru **președintele Comisiei**, neexistând nici o rațiune valabilă pentru exceptarea acestuia.

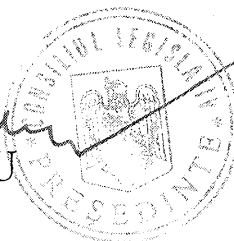
75. Apreciem că norma din **art.183 alin.(1)** nu este necesară și ar trebui eliminată, întrucât nu se instituie reguli derogatorii de la dreptul comun aplicabil.

76. Dispoziția de la **art.185 alin.(1)** trebuie coroborată cu **art.152** și **art.160** și urm., așa încât locul său nu este la „Dispoziții finale”.

77. Propunem eliminarea **art.187** ca superfluu.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 730/29.04.2004